Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/2146

5.8.2024

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2024/2146,

annettu 2 päivänä elokuuta 2024,

tietyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/891 säännöksistä poikkeavista väliaikaisista kiireellisistä toimenpiteistä vuonna 2024 epäsuotuisista sääilmiöistä viini-, hedelmä- ja vihannesalalla aiheutuneiden erityisten ongelmien ratkaisemiseksi

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ([1]) ja erityisesti sen 221 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Syksyllä 2023 sekä talvella ja keväällä 2024 esiintynyt jatkuva kuivuus vaikutti edelleen vakavasti viinialaan erityisesti Etelä-Italiassa ja Espanjassa. Muiden tuotantoalueiden, erityisesti Pohjois-Italian ja Ranskan, pitkäkestoiset rankkasateet estivät keväällä 2024 viininviljelijöitä suorittamasta tiettyjä toimia ajoissa. Kyse oli poikkeuksellisista vaikeuksista, joita kyseisillä alueilla toimivat viininviljelijät kohtasivat. Espanja, Italia ja Ranska ovat ilmoittaneet komissiolle tilanteesta ja pyytäneet sitä toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet vuonna 2024 päättyvien viiniköynnösten istutuslupien osalta. Nämä vakavat tapahtumat koettelivat vastaavin vaikutuksin myös muita jäsenvaltioita, ja niissäkin saatetaan todeta, että eniten kärsimään ovat joutuneet niiden viinintuotantoalueet.

(2) Erityisesti poikkeuksellinen kuivuus ja toisaalta liiallinen kumulatiivinen sademäärä ovat estäneet viininviljelijöitä tekemästä viinitarhoillaan töitä, jotka tehdään yleensä syksyn, talven ja kevään aikana, kuten maaperän puhdistaminen ja valmistelu sekä uusien viiniköynnösten istuttaminen tai varttaminen. Poikkeuksellisen kuivuuden tai liiallisten sateiden koettelemilla alueilla näitä töitä ei voida tehdä maaperän kuivuuden ja uusille istutuksille erittäin epäsuotuisien kasvuolosuhteiden vuoksi tai siksi, että viljelylohkoille on mahdotonta päästä eikä maaperää voida muokata, jos sademäärä on ollut liiallinen.

(3) Asetuksen (EU) N:o 1308/2013 62 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että viiniköynnösten istutusluvat ja uudelleenistutusluvat ovat voimassa kolme vuotta niiden myöntämispäivästä. Mainitun asetuksen 68 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että istutusoikeuksien muuntamisen jälkeen myönnettyjen lupien voimassaoloaika on sama kuin alkuperäisillä istutusoikeuksilla. Kunkin luvan voimassaoloaikana viininviljelijät tyypillisesti tekevät päätökset uusissa viinitarhoissa tuotettavista lajikkeista ja viinityypeistä, muokkaavat maaperää syksyllä tai talvella ja hankkivat uudet viiniköynnökset, jotka istutetaan keväällä, koska kevät on sopivin istutusajankohta.

(4) Epäsuotuisien sääilmiöiden vuoksi viininviljelijöillä, joilla on kuivuuden tai liiallisen sateen koettelemille alueille tarkoitettuja istutuslupia, joiden voimassaolo päättyy vuonna 2024, ei ole ollut mahdollisuutta käyttää lupia suunnitelmien mukaisesti keväällä lupien viimeisenä voimassaolovuonna. Koska on mahdotonta ennustaa, kuinka kauan tällaiset epäsuotuisat sääilmiöt ja niiden seuraukset kestävät, ei ole varmaa, että näillä viininviljelijöillä olisi mahdollisuus käyttää istutuslupiaan niiden voimassaoloaikana. Viininviljelijöiden olisi tässä tapauksessa istutettava viiniköynnökset kuuman kauden aikana ja siten vähemmän sopivana kasvukauden ajankohtana, vaikeissa olosuhteissa ja lisäkustannuksin, kun viiniala jo kärsii epäsuotuisista markkinaolosuhteista.

([1]) EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(5) Jotta uutta istutuslupaa ei menetettäisi tai istuttamista tarvitsisi tehdä nopeasti heikkenevissä olosuhteissa alueilla, joiden jäsenvaltiot katsovat kärsineen kuivuudesta tai liiallisesta sateesta vuonna 2024, on tarpeen viipymättä sallia kuivuudesta tai liiallisista sademääristä kärsivillä alueilla niiden istutus- ja uudelleenistutuslupien voimassaolon jatkaminen yhdellä vuodella, joiden voimassaolo päättyy vuonna 2024.

(6) Asetuksen (EU) N:o 1308/2013 64 artiklan, 66 artiklan tai 68 artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettyjen, vuonna 2024 päättyvien istutus- ja uudelleenistutuslupien, joita on tarkoitus käyttää alueilla, joiden jäsenvaltiot ovat todenneet keväällä 2024 kärsineen kuivuudesta tai liiallisista sateista, voimassaoloaikaa olisi sen vuoksi jatkettava 12 kuukaudella niiden nykyisestä päättymispäivästä vuonna 2024, jotta kyseiset viininviljelijät voivat istuttaa viiniköynnökset vuonna 2025.

(7) Kuivuudesta tai liiallisista sateista kärsivillä alueilla toimiville viininviljelijöille olisi tällaisten vaikeuksien vuoksi annettava myös mahdollisuus luopua vuonna 2024 päättyvästä istutus- ja uudelleenistutusluvasta ilman asetuksen (EU) N:o 1308/2013 62 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua hallinnollista seuraamusta, jos he eivät halua laajentaa viininviljelysaluettaan.

(8) Useiden jäsenvaltioiden alueilla esiintyi keväällä 2024 vakavia epäsuotuisia sääoloja, joista aiheutui huomattavia vahinkoja hedelmien ja vihannesten tuotannolle. Itävallassa ja Tšekissä esiintyi huhtikuussa 2024 voimakasta hallaa ja Puolassa huhtikuussa 2024 hallaa ja toukokuussa 2024 raesateita, mikä on vaikuttanut merkittävään alueeseen ja osuuteen näiden maiden kansallisesta tuotannosta. Kevään 2024 epäsuotuisat sääilmiöt ovat vaikuttaneet vakavasti hedelmien ja vihannesten tuotantoon myös unionin muilla tuotantoalueilla.

(9) Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2024/2030 ([2]) säädetään huhtikuussa 2024 esiintyneen hallan ja toukokuussa 2024 esiintyneiden raesateiden vaikutusten lieventämiseksi kiireellisestä taloudellisesta tuesta hedelmä- ja vihannesalan sekä viinialan tuottajille, joihin epäsuotuisat sääolot vaikuttavat Itävallassa, Tšekissä ja Puolassa. Taloudellinen tuki on suunnattu asianomaisille tuottajille, mutta epäsuotuisat sääilmiöt aiheuttivat myös laajempia ongelmia hedelmä- ja vihannesalan hyväksytyille tuottajaorganisaatioille.

(10) Näiden vakavien epäsuotuisten sääilmiöiden vuoksi monet hedelmä- ja vihannesalan hyväksytyt tuottajaorganisaatiot ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät, joiden pääasiallinen toiminta sijoittuu kyseiseille alueille, kärsivät tuottajajäsentensä tuotannon merkittävästä vähenemisestä. Jotta voidaan puuttua tällaisen tuotannon vähenemisen seurauksiin ja lieventää sen vaikutuksia tuottajaorganisaatioille tai niiden yhteenliittymille myönnettyyn hyväksyntään sekä käynnissä olevien toimintaohjelmien maksujen mahdolliseen keskeyttämiseen, asianomaisilla alueilla sijaitsevat tuottajaorganisaatiot olisi vuonna 2024 vapautettava komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/891 ([3]) 11 artiklan 2 kohdan säännöksistä, joiden mukaan tuottajaorganisaation tai tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymän ulkopuolisilta tuottajilta myytyjen tuotteiden taloudellisen arvon on oltava pienempi kuin tuottajaorganisaation tai tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymän kaupan pidetyn tuotannon arvo.

(11) Edellä kuvattujen viini- sekä hedelmä- ja vihannesalan kohtaamien vakavien epäsuotuisien sääilmiöiden seurauksia ei voida pitää asetuksen (EU) N:o 1308/2013 219 artiklassa tarkoitettuina markkinahäiriöinä. Mainittujen sääilmiöiden välittömänä vaikutuksena on se, että suunniteltuja viiniköynnösten istutuksia ei voida tehdä, ja toisaalta se, että tuottajaorganisaatioiden omien tuottajajäsentensä kanssa harjoittaman toiminnan arvo laskee jyrkästi. Kumpaakaan näistä ei voida pitää markkinahäiriöinä. Ne eivät myöskään ole seurausta eläin- tai kasvitaudeista eivätkä mainitun asetuksen 220 artiklassa tarkoitetusta kuluttajien luottamuksen menettämisestä. Tällä asetuksella pyritään

([2]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/2030, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista kärsineille hedelmä- ja vihannesalalle sekä viinialalle Itävallassa, Tšekissä ja Puolassa (EUVL L, 2024/2030, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2030/oj).

([3]) Komission delegoitu asetus (EU) 2017/891, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä mainituilla aloilla sovellettavien seuraamusten osalta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 muuttamisesta (EUVL L 138, 25.5.2017, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/891/oj).

vastaamaan tilanteeseen, jossa on kyse asetuksen (EU) N:o 1308/2013 221 artiklassa tarkoitetusta erityisestä ongelmasta, johon ei voida puuttua mainitun asetuksen 219 tai 220 artiklan nojalla toteutettavilla toimenpiteillä.

(12) Kun otetaan huomioon kevään 2024 vakavien epäsuotuisien sääilmiöiden laajuus ja tiettyjen alueiden viinialalla vallitsevat markkinoiden epävarmuustekijät, näitä vaikeuksia on tarpeen lieventää poikkeamalla ainoastaan ehdottoman tarpeellisissa määrin ja ainoastaan vuoden 2024 osalta tietyistä asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ja delegoidun asetuksen (EU) 2017/891 säännöksistä, joita sovelletaan vuonna 2024 päättyviin uusiin viiniköynnösten istutuslupiin ja viiniköynnösten uudelleenistutuslupiin, jotka ovat voimassa ja joita ei viinialalla ole vielä käytetty tämän asetuksen tullessa voimaan, sekä hedelmä- ja vihannesalan hyväksyttyihin tuottajaorganisaatioihin kyseisillä alueilla.

(13) Jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle yksityiskohtaiset tiedot tämän asetuksen täytäntöönpanosta, jotta unioni voi seurata asetuksella käyttöön otettujen toimenpiteiden tehokkuutta.

(14) Koska toimet on tarpeen toteuttaa välittömästi, tämän asetuksen olisi tultava voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

(15) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Väliaikaiset poikkeukset asetuksesta (EU) N:o 1308/2013 viiniköynnösten istutuslupien osalta

1. Jäsenvaltioiden on yksilöitävä alueellaan sijaitsevat viinintuotantoalueet, jotka ovat talvella ja keväällä 2024 kärsineet vakavasta kuivuudesta tai liiallisista sademääristä siinä määrin, että viininviljelijät eivät voineet kyseisinä kausina toteuttaa tarvittavia viiniköynnösten istutukseen liittyviä toimia.

2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 1308/2013 62 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisessä virkkeessä ja 68 artiklan 2 kohdassa säädetään, mainitun asetuksen 64, 66 artiklan tai 68 artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettyjen istutuslupien ja uudelleenistutuslupien, joiden voimassaolo päättyy vuonna 2024 ja jotka on määrä käyttää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla alueilla, voimassaolo päättyy 12 kuukauden kuluttua niiden voimassaolon alkuperäisestä päättymispäivästä.

3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 1308/2013 62 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan toisessa virkkeessä säädetään, viininviljelijöihin, joilla on istutuslupia, joiden voimassaolo päättyy vuonna 2024 ja joita on määrä käyttää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla alueilla, ei sovelleta hallinnollisia seuraamuksia, jos he eivät käytä lupiaan edellyttäen, että he ilmoittavat toimivaltaisille viranomaisille viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024, että he eivät aio käyttää lupaansa eivätkä halua hyötyä tämän artiklan 1 tai 2 kohdassa säädetystä voimassaoloajan pidentämisestä.

2 artikla

Väliaikainen poikkeus delegoidun asetuksen (EU) 2017/891 11 artiklan 2 kohtaan

Poiketen siitä, mitä delegoidun asetuksen (EU) 2017/891 11 artiklan 2 kohdassa säädetään, rajoitusta, jonka mukaan tuottajaorganisaatio voi myydä sellaisten tuottajien tuotteita, jotka eivät ole tuottajaorganisaation tai tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymien jäseniä ainoastaan silloin, kun kyseisen toiminnan taloudellinen arvo on alhaisempi kuin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvo, ei vuonna 2024 sovelleta tuottajaorganisaatioihin, joihin kevään 2024 epäsuotuisat sääilmiöt ovat vaikuttaneet.

3 artikla

Ilmoitukset

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2025, ovatko ne panneet täytäntöön 1 artiklassa säädetyt poikkeukset viinialalla, ja tarvittaessa seuraavat tiedot:

a) alueet, joilla 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksia on sovellettu;

b) sellaisten istutus- ja uudelleenistutuslupien kattama alue, joiden voimassaoloaikaa on pidennetty 12 kuukaudella 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

c) sellaisten istutus- ja uudelleenistutuslupien kattama alue, joiden voimassaolo päättyi vuonna 2024 ja joita hallussaan pitävä viininviljelijä on luopunut voimassaolon pidentämisestä 1 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2025, ovatko ne panneet täytäntöön 2 artiklassa säädetyn poikkeuksen hedelmä- ja vihannesalalla, ja tarvittaessa seuraavat tiedot:

a) alueet, joilla 2 artiklassa tarkoitettua poikkeusta on sovellettu;

b) niiden hyväksyttyjen tuottajaorganisaatioiden lukumäärä, jotka soveltavat 2 artiklassa tarkoitettuja poikkeuksia.

3. Tässä artiklassa tarkoitetut ilmoitukset komissiolle on tehtävä komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/1183 ([4]) mukaisesti.

4 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 5 päivästä elokuuta 2025 lähtien.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 2 päivänä elokuuta 2024.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

([4]) Komission delegoitu asetus (EU) 2017/1183, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä komissiolle tiedoksiannettavien tietojen ja asiakirjojen osalta (EUVL L 171, 4.7.2017, s. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).